

Posudek oponenta rigorózní práce

Katedra pedagogiky FF UK

Název práce: Psychoterapeutické minimum pro pedagogy v režimu Solution Focused Brief Therapy

Autor práce: Mgr. Jana Březinová

Oponent: Mgr. Tereza Komárková, Ph.D.

Charakteristika práce

Předkládaná rigorózní práce se tematicky pohybuje mezi psychoterapií a pedagogikou. Autorka si v práci klade za cíl ověřit, zda psychoterapeutický směr SFBT může být teoretickým rámcem pro pomáhající rozhovor, který by byl aplikovatelný v pedagogické praxi. Jako druhý cíl si v návaznosti na cíl první vytyčila vytvoření psychoterapeutického minima pro pedagogy.

Práce je uspořádaná do klasické dyády – teoretické a empirické části. Teoretická část sestává ze 6 kapitol. V první kapitole autorka sledované téma zasazuje do širšího společenského a historického kontextu, v druhé kapitole se zabývá možnými důvody pro edukaci pedagogů v aplikované psychologii, třetí kapitola pojednává o psychoterapii v kontextu vzdělávání a výchovy, čtvrtá kapitola krátce představuje rozhovor jako profesionální nástroj, jež může užít pedagog, v páté kapitole je již obsáhle představen pomáhající rozhovor v režimu SFBT, šestá kapitola se věnuje aktuálním výzkumům ve sledované oblasti.

V empirické části práce autorka představuje zrealizované kvalitativní výzkumné šetření, jehož cílem bylo ověření navržené struktury rozhovoru, formy a podmínek sebezkušenostního výcviku. Závěry výzkumného šetření následně autorka využila pro návrh koncepce psychoterapeutického minima, které by bylo možné aplikovat do praxe v rámci vzdělávání pedagogů.

Celkové zhodnocení práce

Práci celkově hodnotím jako velmi zdařilou. Oceňuji především volbu a zpracování interdisciplinárního tématu, které jistě vzbuzuje řadu otázek a vybízí k dalším diskusím. V teoretické části se autorce podařilo vytvořit poměrně komplexně zpracovaný rámec sledované problematiky za použití relevantních zdrojů. Autorka se vypořádala s nelehkým úkolem balancování mezi psychoterapií a pedagogikou, snaží se nahlížet na téma z různých úhlů pohledu. Z textu je však patrné, že autorka je více ponořena a ukotvena v psychoterapii než v pedagogice. Chválím i zpracování empirické části, kde se autorka snažila řádně dodržet všechny metodologické postupy - svědomitě popisuje volbu zvoleného výzkumného designu, cíle výzkumu, výzkumné otázky, metody výzkumu, výzkumný vzorek a závěry výzkumného šetření. Ocenit je třeba kapitolu 11

– Psychoterapeutické minimum pro pedagogy. Kladně hodnotím i část diskuse výsledků, reflektování limitů výzkumu a návrhy témat k další diskusi. Po jazykové a grafické stránce je text na výborné úrovni, text je pro čtenáře čtivý, srozumitelný a dobře strukturovaný. Práce je vhodně doplněna přílohami. Výhradu mám v metodologické části k tomu, že autorka nikde neuvádí seznam otázek, které pokládala respondentům v rámci polostrukturovaného rozhovoru a z textu ani přílohy není zcela jasné, jakým způsobem byly tyto rozhovory analyzovány.

Otázky k diskusi při obhajobě

- 1) Objasněte prosím u obhajoby, jak přesně zněly otázky, které jste pokládala respondentům v polostrukturovaných rozhovorech a jak jste tyto rozhovory analyzovala.
- 2) V čem spatřujete limity Vašeho výzkumu?
- 3) Je Vámi navržené Psychoterapeutické minimum pro pedagogy používáno v praxi v rámci vzdělávacích kurzů? Jaké jsou ohlasy účastníků, případně přímo pedagogů ze škol?
- 4) Kde vidíte v rámci sledovaného tématu hranici či rozdíl mezi pedagogem, školním psychologem a školním psychoterapeutem z hlediska možné práce se žáky a rodiči?

Závěr

Konstatuji, že práce splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, předkládanou rigorózní práci **DOPORUČUJI** k obhajobě a navrhuji hodnotit jako **PROSPĚLA**.

22.3.2024

Mgr. Tereza Komárková, Ph.D.